

Sygn. akt III AUa 911/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 września 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Białecka
Sędziowie:	SSA Anna Polak SSA Urszula Iwanowska (spr.)
Protokolant:	St. sekr. sąd. Elżbieta Kamińska

po rozpoznaniu w dniu 10 września 2015 r. w Szczecinie

sprawy L. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o przyznanie emerytury pomostowej

na skutek apelacji ubezpieczonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 7 października 2014 r. sygn. akt VI U 711/14

oddala apelację.

SSA Anna Polak SSA Barbara Białecka SSA Urszula Iwanowska

III A Ua 911/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 czerwca 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił L. K. prawa do emerytury pomostowej uznając, że nie spełnił warunków do przyznania świadczenia, w szczególności udokumentował tylko 10 lat, 8 miesięcy i 8 dni świadczenia pracy w szczególnych warunkach, zamiast wymaganych co najmniej 15 lat. Nadto ubezpieczony nie udowodnił wykonywania po dniu 31 grudnia 2008 r. pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ustęp 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. nr 267, poz. 1656 ze zm.).

W odwołaniu od powyższej decyzji L. K. podniósł, że organ rentowy bezpodstawnie nie uwzględnił do wymaganego co najmniej piętnastoletniego okresu świadczenia pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w (...) w S. od 2008 r. i nadal jako kierowca autobusu.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację przytoczoną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji oraz wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił także rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą.

Wyrokiem z dnia 7 października 2014 r. Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Powyższe orzeczenie Sąd Okręgowy oparł o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

L. K. urodzony w dniu (...) był zatrudniony w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) w L. od 1 września 1968 r. do 4 maja 1974 r. najpierw jako uczeń, a następnie jako monter samochodowy. W okresie od 1 czerwca 1974 r. do 30 września 1975 r. pracował jako kierowca samochodowy w Nadleśnictwie w D.. W dniu 24 października 1975 r. ubezpieczony podjął pracę w (...) Państwowej (...) w M. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Pracę w tym zakładzie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy do dnia 30 czerwca 1986 r.

W okresach od 15 września 1986 r. do 31 grudnia 2008 r., z przerwami, prowadził działalność gospodarczą i działalność rolniczą.

Od 8 listopada 2008 r. do chwili obecnej zatrudniony jest w (...) przy Stowarzyszeniu (...) w S. na stanowisku kierowcy autobusu.

Organ rentowy uznał ubezpieczonemu 35 lat, 9 miesięcy i 25 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz 10 lat, 8 miesięcy i 8 dni świadczenia pracy w szczególnych warunkach.

Na podstawie ustalonego stanu faktycznego oraz art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd pierwszej instancji podkreślił, że z treści powołanego przepisu jednoznacznie wynika, iż warunkiem uzyskania prawa do emerytury pomostowej jest spełnienie wszystkich wymienionych w nim wymogów. Niespełnienie chociażby jednego z nich powoduje brak prawa do świadczenia. Natomiast ubezpieczony nie spełnił przesłanki wskazanej w punkcie 7 tegoż przepisu bowiem nie rozwiązał stosunku pracy i pozostaje nadal w zatrudnieniu. W tej sytuacji nie ma już znaczenia czy spełnił pozostałe (wymienione w punktach 1 – 6) wymogi. Dlatego też na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. sąd oddalił odwołanie.

Z powyższym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim w całości nie zgodził się L. K., który w wywiedzionej apelacji zarzucił mu:

- nierozpatrzenie wniosku o uznanie, że po 31 grudnia 2008 r. jako kierowca autobusu pracował w szczególnych warunkach.

Podnosząc powyższe apelujący wniósł o uchylenie wyroku i odesłanie sprawy do ponownego rozpoznania w tym zakresie oraz o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

W uzasadnieniu skarżący między innymi podniósł, że na potwierdzenie pracy w (...) w S. od 8 listopada 2008 r. do nadal jako kierowca autobusu załączył jedynie zaświadczenie. Apelujący podkreślił, że nie mógł załączyć świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, ponieważ pracodawca czyli (...) uważa, że jego praca kierowcy autobusu przewożącego codziennie co najmniej 20-tu niepełnosprawnych z terenu całej gminy na zajęcia w S. to nie

jest praca w transporcie publicznym i nie wyczerpuje treści art. 3 ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych oraz poz. 8 zawartych w załączniku nr 2 ustawy.

Ubezpieczony zarzucił, że sąd pierwszej instancji nie zajął stanowiska w tej sprawie, jedynie odniósł się do braku rozwiązanego stosunku pracy. Jednocześnie skarżący zwrócił uwagę, że brak rozwiązania stosunku pracy nie był przyczyną odmowy prawa do emerytury. Organ rentowy bowiem dopiero w odpowiedzi, kierowanej do sądu na odwołanie wniósł o jego oddalenie podnosząc, że nie został również udowodniony rozwiązany stosunek pracy z pracodawcą. L. K. wskazał, że nie został wcześniej powiadomiony o tym zarzucie.

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonego jest nieuzasadniona.

Sąd Apelacyjny w całości podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne i rozważania prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

L. K. ubiegając się o emeryturę pomostową musi spełnić wszystkie określone w art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych warunki, czyli na dzień złożenia wniosku o to świadczenie musiał:

- 1) urodzić się po dniu 31 grudnia 1948 r.,
- 2) mieć okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat,
- 3) osiągnąć wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn,
- 4) mieć okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywać prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS,
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywać pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3,
- 7) rozwiązać stosunek pracy.

Podkreślenia przy tym wymaga, że wszystkie wskazane warunki L. K. musiał spełnić łącznie. Dlatego słusznie przyjął sąd pierwszej instancji, że nie spełnienie któregokolwiek, choćby tylko jednego, musiało skutkować odmową przyznania wnioskowanego świadczenia.

W niniejszej sprawie organ rentowy odmawiając przyznania świadczenia w zaskarżonej decyzji z dnia 18 czerwca 2014 r. wskazał, że ubezpieczony nie spełnił warunków określonych w punkcie 2), 6) i 7). Sąd pierwszej instancji poprzestał na ustaleniu, że ubezpieczony nie rozwiązał stosunku pracy, bowiem od 1 listopada 2008 r. pozostaje w zatrudnieniu w (...) w S..

Natomiast zarzut apelacji koncentrował się na wykazywaniu uchybienia przez Sąd Okręgowy przepisom postępowania poprzez brak ustalenia, że praca wykonywana w (...) w S. jest pracą w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Apelujący nie zakwestionował poczynionych ustaleń w szczególności w kwestii zaniechania rozwiązania stosunku pracy, przy jednoczesnym podważaniu prawidłowości pominięcia przez sąd meriti dokonania dalszych ustaleń w sprawie (spełnienia wymogu posiadania 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych).

Sąd Okręgowy rozpoznający sprawę z odwołania L. K. zobowiązany był oceniać zasadność wydanej decyzji w kontekście wniosku ubezpieczonego. Istotę sprawy stanowiło zatem ustalenie czy L. K. przysługuje prawo do

emerytury pomostowej. Przy czym podkreślić należy, że przedmiot i zakres rozpoznania w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych wyznacza treść zaskarżonej decyzji. Sąd Okręgowy rozpoznając sprawę nie ograniczył się do badania tylko przesłanki nierozwiązania stosunku pracy, ale odniósł się do wpływu tej przesłanki na treść zaskarżonej decyzji. W związku z tym wskazać należy, że w sprawie nie doszło do nierozpoznania przez Sąd Okręgowy całości żądań zawartych w odwołaniu. Żądanie było bowiem jedno – przyznanie prawa do emerytury pomostowej na podstawie ustawy o emeryturach pomostowych. Sąd meriti zasadnie podzielił stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji, co do braku rozwiązania przez ubezpieczonego umowy o pracę, skutkujące odmową prawa do świadczenia. Zauważyć przy tym należy, że sam apelujący ustalenia tego nie kwestionował. Całość zarzutów koncentrowała się jedynie na zaniechaniu poczynienia przez Sąd Okręgowy idących dalej ustaleń w sprawie, które de facto nie mogły doprowadzić do wnioskowanej zmiany zaskarżonej decyzji.

Zestawienie wymogów określonych w art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych (wymienionych powyżej) z realiami rozpoznawanej sprawy nakazuje stwierdzić, że zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego jest w pełni zasadny i oparty o obowiązujące przepisy prawa. Skoro ubezpieczony bezspornie nie rozwiązał umowy o pracę przed wystąpieniem o emeryturę pomostową, to sąd pierwszej instancji nie był zobowiązany do badania, czy ubezpieczony spełnia kolejne przesłanki do nabycia wnioskowanego prawa. Takie postępowanie Sądu Okręgowego jest zgodne z postulatem szybkiego i sprawnego orzekania. Niespełnienie choćby jednego z warunków, tak jak w niniejszej sprawie, było wystarczające, aby rozstrzygnąć spór i stwierdzić, że decyzja organu rentowego, odmawiająca przyznania świadczenia, była w pełni zasadna i prawidłowa.

Jednocześnie podkreślić należy, że powyższe stanowisko – iż jeżeli ubezpieczony nie rozwiązał stosunku pracy na dzień złożenia wniosku o świadczenie pomostowe (gdzie jest to warunek konieczny przyznania wnioskowanego świadczenia), a nadto nie udokumentował przed organem rentowym spełnienia warunku posiadania co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 1 stycznia 2009 r., Sąd rozpoznający odwołanie od decyzji odmawiającej przyznania prawa do emerytury pomostowej, po ustaleniu, że ubezpieczony nie rozwiązał stosunku pracy, nie ma obowiązku prowadzenia postępowania celem ustalenia spełnienia pozostałych przesłanek przyznania świadczenia – jest konsekwentnie reprezentowane przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie (por. wyrok z dnia 11 marca 2010 r., III A Ua 19/10, OSA Szczecin 2011/7/99-106).

Nadto na marginesie wskazać należy, że poczynienie nawet przez sąd pierwszej instancji jakichkolwiek ocen w przedmiocie spełnienia wymogu posiadania 15-letniego stażu pracy w szczególnych warunkach, w świetle oddalenia odwołania, nie mogłoby rodzić dla ubezpieczonego żadnych roszczeń. W szczególności, w przypadku ponowienia wniosku przez L. K., po rozwiązaniu umowy o pracę, brak byłoby związania organu rentowego treścią spostrzeżeń zawartych w uzasadnieniu wyroku wydanego w niniejszej sprawie.

W okolicznościach niniejszej sprawy, jak słusznie wskazał sąd pierwszej instancji nie mogło zatem dojść do ustalenia, że praca wykonywana przez L. K. w (...) w S. jest pracą w szczególnych warunkach uprawniającą do przyznania emerytury pomostowej, bowiem zgodnie z przepisami art. 477⁽¹⁴⁾ k.p.c. sąd orzeka o prawidłowości zaskarżonej decyzji, a ta jak wykazano powyżej jest zgodna z art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych. Ubezpieczony nie rozwiązał stosunku pracy przed złożeniem wniosku o przyznanie emerytury pomostowej.

Na zakończenie trzeba także podnieść, że ubezpieczony błędnie wskazuje, iż okoliczność nierozwiązania stosunku pracy nie była przyczyną odmowy przyznania prawa do świadczenia przez organ rentowy. W zaskarżonej decyzji z dnia 18 czerwca 2014 r. organ rentowy wymienił wszystkie trzy przesłanki, które w ocenie organu nie zostały spełnione przez ubezpieczonego, w tym pkt 7 art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych – organ rentowy wskazał: „- nie udowodnił Pan rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą”.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny uznał apelację ubezpieczonego za nieuzasadnioną i dlatego, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił ją w całości.

SSA Anna Polak SSA Barbara Białicka SSA Urszula Iwanowska